

Міністерство освіти і науки України
Класичний фаховий коледж
Сумського державного університету

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання осіб на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» за умови вступу на споріднену спеціальність або для здобуття фахової передвищої освіти за іншою спеціальністю, а також осіб, які здобули раніше ступінь вищої освіти на спеціальність спеціальність 073 Менеджмент

(освітньо-професійна програма «Організація виробництва»)
(вступ на перший рік навчання зі скороченим терміном навчання та вступ на другий (третій) рік навчання на перший рік навчання зі скороченим строком навчання)

Розглянуто і схвалено на засіданні
фахової атестаційної комісії

Протокол № 9 від 17 квітня 2023 р.

Голова фахової атестаційної комісії

Марина ІВАЩЕНКО

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	3
МЕТА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	4
ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ	4
 Модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МЕНЕДЖМЕНТУ ...	 5
 Модуль 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МАРКЕТИНГУ....	 5
 Модуль 3. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ.....	 6
 Модуль 4. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....	 7
 ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНОСТІ АВІТУРІЄНТІВ	 8
 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	 9
 СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА.....	 9
 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ	 10
 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	 11
 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ.....	 12
 ДОДАТОК А. ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА	 15

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до правил прийому на 2023 рік вступники на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» за умови вступу на споріднену спеціальність або для здобуття фахової передвищої освіти за іншою спеціальністю, а також осіб, які здобули раніше ступінь вищої освіти (вступ на перший рік навчання зі скороченим терміном навчання та вступ на другий (третій) рік навчання на перший рік навчання зі скороченим строком навчання), складають вступне випробування.

Вступне випробування здійснюється у письмовій тестовій формі, тривалість випробування – 60 хвилин.

В процесі складання вступного випробування вступники повинні показати здатність до опанування навчальної програми освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра на основі здобутих раніше компетентностей.

МЕТА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться для зарахування осіб, які здобули раніше освітньо-кваліфікаційний рівень або ступінь вищої освіти, або мають повну загальну середню освіту та здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, ступінь вищої освіти не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план на спеціальність 073 Менеджмент (спеціалізація «Організація виробництва») (*вступ на 2-й курс з нормативним терміном навчання*)

Мета: перевірка достатньої якості знань, умінь та навичок для подальшого навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста.

Завдання: виявити необхідний рівень навичок та уміння застосовувати інтегральні знання програмного матеріалу дисциплін відповідного напряму підготовки.

Вступні випробування проводяться у письмовій формі, в підготовленій для проведення іспиту аудиторії. Після закінчення письмового випробування роботи здаються, перевіряються в той же день і оцінюються членами фахової атестаційної комісії.

Результати складання екзамену є основою для участі в конкурсі на зарахування для навчання за освітньо-професійною програмою підготовки «молодший спеціаліст» зі спеціальності 073 Менеджмент (спеціалізація «Організація виробництва»).

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Програма вступного іспиту має міжпредметний синтетичний характер та інтегрує знання відповідно до таких модулів професійних знань:

1. Теоретико-методологічні засади менеджменту.
2. Теоретико-методологічні засади маркетингу.
3. Теоретико-методологічні засади економіки підприємств.
4. Теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку.

Екзаменаційні білети мають за змістом міжпредметний характер. На поставлені завдання екзаменаційного білету слід відповідати чітко, обов'язково представляти розрахунки, надавати обґрунтовані висновки за одержаними результатами.

Модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 1. Сутність основ менеджменту

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність категорій „управління” та „менеджмент”. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління. Менеджери та підприємці – ключові фігури ринкової економіки.

Тема 2. Історія розвитку менеджменту

Класичні теорії менеджменту: школа наукового управління; школа людських відносин; школа поведінських наук. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід.

Тема 3. Функціональний склад системи управління

Функції менеджменту – види управлінської діяльності. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні) й конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Визначення місії і цілей фірми.

Тема 4. Планування як загальна функція управління

Етапи процесу планування. Розроблення стратегії. Базові стратегії. Планування реалізації стратегії. Поточні й оперативні плани. Загальна характеристика бізнес-планування.

Тема 5. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту

Сутність організаційної діяльності. Делегування повноважень і відповідальності: класична концепції; концепція обмежених повноважень. Типи повноважень: лінійні, функціональні.

Тема 6. Мотивування як загальна функція менеджменту

Поняття мотивування. Принцип врахування інтересів працюючих. Взаємозв’язок потреб, спонукань, цілей і заохочень працівників у процесі мотивації. Засоби мотиваційного впливу. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми.

Тема 7. Контроль і регулювання як функції менеджменту

Поняття контролю та його місце в системі управління. Етапи процесу контролювання: формування нормативів, стандартів, проектів; облік фактичного виконання завдань; порівняння (аналіз) фактичного виконання відповідно стандартів (норм); оцінка стану керованої системи.

Тема 8. Управлінські рішення

Сутність управлінських рішень та їх класифікація. Умови прийняття управлінських рішень. Процес вироблення раціональних рішень: ситуації, які потребують прийняття рішень; збір та обробка необхідної інформації; альтернативи рішень та їх оцінка; прийняття та реалізація рішень. Моделі прийняття управлінських рішень.

Модуль 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МАРКЕТИНГУ

Тема 1. Сутність маркетингу та його сучасна концепція

Сутність маркетингу. Основні поняття: потреба, бажання, попит, товар (послуга), обмін, угода, ринок. Цілі та принципи маркетингу. Види маркетингу. Концепції маркетингу підприємства.

Тема 2. Маркетинговий менеджмент

Функції маркетингу. Внутрішнє і зовнішнє середовище маркетингу підприємства. Структура апарату маркетингової служби. Загальна концепція управління маркетингом.

Тема 3. Маркетингова інформаційна система

Класифікація маркетингової інформації. Маркетингові дослідження. Елементи маркетингового комплексу – товар, ціна, розподіл, просування. Тенденції росту ринку товарів і послуг підприємства.

Тема 4. Політика розповсюдження в системі маркетингу

Характеристика і функції каналів розповсюдження. Методи розповсюдження товарів і послуг. Види та особливості посередників.

Модуль 3. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Теорія підприємств і основи підприємництва

Поняття та характерні риси підприємства. Ознаки підприємства. Види підприємства за окремими класифікаційним ознаками – мети та характеру діяльності, формулою власності, принадлежності капіталу в статутному фонду, способу утворення та формування статутного фонду, кількості працюючих та обсягу валового доходу від реалізації продукції, ступеня залежності від іншого підприємства, галузевої принадлежності, правового статусу та форми господарювання.

Тема 2. Трудові ресурси та кадри підприємства

Основні визначення: трудові ресурси, кадри, персонал. Склад і класифікація персоналу. Визначення потрібної чисельності персоналу на підприємстві. Показник руху персоналу на підприємстві. Кадрова політика підприємства. Сучасна система управління підприємством.

Тема 3. Основні виробничі фонди

Сутність та оцінка основних фондів за первісною, відновною, повною та залишковою вартістю. Періодична переоцінка основних фондів. Класифікація основних фондів.

Характеристика процесу відтворення основних фондів. Амортизація. Фізичне та економічне спрацювання основних фондів. Ефективність використання основних фондів.

Тема 6. Оборотні засоби підприємства

Оборотні засоби підприємств, їх кругообіг. Оцінка структури оборотних засобів. Класифікація оборотних засобів.

Тема 7. Оплата праці на підприємстві

Соціально-економічна сутність заробітної плати та її функції. Структура заробітної плати. Тарифна система оплати праці та її призначення.

Тема 8. Витрати і ціни на продукцію

Загальна характеристика витрат. Класифікація витрат. Собівартість окремих виробів. Калькулювання і його місце в економічних розрахунках. Поняття цін, їх види і функції. Методи ціноутворення.

Тема 9. Фінансово-економічні результати господарської діяльності підприємства та оцінка його ефективності

Поняття доходу та прибутку як основних показників виробничо-господарської діяльності. Визначення фінансового результату діяльності підприємства.

Модуль 4. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 1. Бухгалтерський облік: його сутність, значення, функції та основи організації

Зміст і завдання бухгалтерського обліку. Види господарського обліку, їх характеристика. Користувачі облікової інформації. Принципи бухгалтерського обліку. Вимоги до обліку. Облікові вимірювачі та їх використання в бухгалтерському обліку.

Тема 2. Предмет, метод та методичні прийоми бухгалтерського обліку

Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. Класифікація господарських засобів підприємства. Класифікація джерел формування господарських засобів підприємства.

Метод та методичні прийоми бухгалтерського обліку.

Тема 3. Бухгалтерський баланс

Призначення бухгалтерського балансу та його будова. Характеристика активу балансу. Характеристика пасиву балансу. Зміни у балансі, зумовлені господарськими операціями.

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис

Рахунки бухгалтерського обліку, їх види та будова. Подвійний запис, його суть та значення. Синтетичні й аналітичні рахунки. Характеристика

Плану рахунків бухгалтерського обліку. Значення та принципи класифікації рахунків.

Тема 5. Документування господарських операцій

Первинний облік. Вимоги щодо оформлення первинних документів та їх класифікація. Групування первинних документів. Інвентаризації активів і зобов'язань підприємства: види, порядок проведення та оформлення інвентаризації, виявлення її результатів і відображення їх в обліку. Організація документообігу.

Тема 6. Облікові реєстри, техніка облікової реєстрації.

Форми бухгалтерського обліку

Поняття та класифікація облікових реєстрів. Помилки в бухгалтерському обліку та порядок їх виправлення. Порядок зберігання та передачі бухгалтерських документів та реєстрів до архіву. Поняття форми бухгалтерського обліку. Поняття та характеристика форм бухгалтерського обліку.

ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНОСТІ АБІТУРІЄНТІВ

Прийом на навчання осіб, які отримали диплом за освітньо-кваліфікаційним рівнем кваліфікованого робітника, для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста на спеціальність 073 Менеджмент (спеціалізація «Організація виробництва»), які здобули раніше освітньо-кваліфікаційний рівень або ступінь вищої освіти, або мають повну загальну середню освіту та здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, ступінь вищої освіти не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план на спеціальність 073 Менеджмент (спеціалізація «Організація виробництва») здійснюється за результатами фахових вступних випробувань на другий курс (з нормативним строком навчання) на вакантні місця ліцензованого обсягу за умови вступу на споріднену спеціальність, яка визначається постановами Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2007 року № 1117 "Про затвердження Державного переліку професій з підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах" та від 29 квітня 2015 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

Перелік споріднених спеціальностей:

- секретар;
- секретар-друкарка;
- обліковець з реєстрації бухгалтерських даних;
- касир (в банку) ;
- касир (на підприємстві, в установі, організації) ;
- конторський службовець (бухгалтерія) ;
- оператор комп'ютерного набору;
- оператор комп'ютерної верстки;
- оператор електронно-обчислювальних та обчислювальних машин;
- продавець продовольчих товарів;
- продавець непродовольчих товарів;
- статистик;
- нарядник;
- табельник;
- асистент-референт;
- діловод;
- контролер ощадного банку;
- касир квитковий;
- касир багажний.

Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою. Відбір абитурієнтів для зарахування здійснюється на конкурсній основі.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступні випробування проводяться у вигляді тестування та практичного завдання (встановлення відповідності між поняттями). Для проведення випробування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до випробування ухвалюється рішенням приймальної комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення тестування приймальною комісією попередньо готуються тестові завдання відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється засобами наочної інформації на Web-сайті ПТКІСумДУ (<http://kpt.sumdu.edu.ua/>) та інформаційних стендах приймальної комісії.

Вступне випробування проводиться у строки передбачені Правилами прийому до Політехнічного технікуму КІСумДУ.

На виконання вступного випробування відводиться 3 години.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел абітурієнт на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Завдання для вступного фахового випробування для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікований робітник за спеціальністю 073 Менеджмент (спеціалізація «Організація виробництва») включає:

- номер білету;
- 8 тестових завдань з дисциплін «Основи менеджменту», «Основи маркетингу», «Економіка підприємств», «Бухгалтерський облік» (по 1 балу за кожне);
- встановлення відповідності між поняттями (по 1 балу за кожне);
- шкала оцінювання за 12-балльною шкалою (від 0 до 12 балів).

Абітурієнту необхідно для кожного завдання знайти правильну відповідь і позначити її номер у картці відповідей у рядку, який відповідає номеру цього завдання. Кожне завдання передбачає один правильний варіант відповіді.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступні випробування проводяться у вигляді тестування та практичного завдання (встановлення відповідності між поняттями). Для проведення випробування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до випробування ухвалюється рішенням приймальної комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення тестування приймальною комісією попередньо готуються тестові завдання відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється засобами наочної інформації на Web-сайті КФКСумДУ (<http://kpt.sumdu.edu.ua/>) та інформаційних стендах приймальної комісії.

Вступне випробування проводиться у строки передбачені Правилами прийому до Класичного фахового коледжу СумДУ.

На виконання вступного випробування відводиться 1 година.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел абітурієнт на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Завдання для вступного фахового випробування для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікований робітник за спеціальністю 073 Менеджмент (спеціалізація «Організація виробництва») включає:

- номер білету;
- 8 тестових завдань з дисциплін «Основи менеджменту», «Основи маркетингу», «Економіка підприємств», «Бухгалтерський облік» (по 1 балу за кожне);
- встановлення відповідності між поняттями (по 1 балу за кожне);
- шкала оцінювання за 12-балльною шкалою (від 0 до 12 балів).

Абітурієнту необхідно для кожного завдання знайти правильну відповідь і позначити її номер у картці відповідей у рядку, який відповідає номеру цього завдання. Кожне завдання передбачає один правильний варіант відповіді.

Таблиця 2

Схема округлення балів для виставлення підсумкової оцінки в балах

№ п/п	Кількість набраних балів	Бал, що виставляється	Переведення балу у шкалу 100-200
1.	12,00	12	200
2.	11,00-11,9	11	190
3.	10,00-10,9	10	180
4.	9,0-9,9	9	170
5.	2,5-8,9	Округлюється за правилами математики	Округлюється за правилами математики
6.	2,4 та менше	2	100

- Примітка.*
1. В інших випадках, не вказаних даними критеріями, кількість балів, що знімається, вирішується комісією.
  2. Оцінка, що виставляється, погоджується з головою фахової атестаційної комісії в тому разі, якщо абітурієнт набрав менше 2,5 балів та не менше 10 балів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрушків Б.М., Кузьмін О.С. Основи менеджменту. Львів : Світ, 1995. 296 с.
2. Богдан Будзан. Менеджмент в Україні : сучасність і перспективи. К. : Основи, 2001. 349 с.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник. К. : Атіка, 2002.
4. Бондар Н.М. Економіка підприємства : Навчальний посібник. К. : А.С.К., 2005.
5. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку : Підручник. Житомир : ЖПТІ, 2008. 640 с.
6. Гаркавенко С.С. Маркетинг : Підручник для вузів. К. : Лібра, 2002. 384 с.
7. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 488 с.
8. Макаровська Т.П. Економіка підприємства : Навчальний посібник. К. : 2003.
9. Наука управляти : з історії менеджменту. Хрестоматія : Навч. посібник. Упоряд. І.О. Слєпов. К. : Либідь, 1993. 304 с.
10. Тарновська Н.П., Пушкар Р.М. Менеджмент : теорія та практика : підручник для вузів. Тернопіль : Карт-бланш, 1997. 456 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Розкрити поняття „менеджмент”.
2. Виділити види діяльності менеджерів.
3. Як розподіляються менеджери за рівнями управління?
4. Які вимоги до майстерності менеджерів?
5. Назвіть основні класичні теорії менеджменту.
6. У чому сутність школи наукового управління?
7. Яка специфіка адміністративної системи управління?
8. У чому сутність школи людських відносин?
9. Дайте характеристику кількісної школи управління.
10. Назвіть класифікацію принципів управління.
11. У чому сутність централізованої форми управління?
12. У чому сутність децентралізованої форми управління?
13. Назвіть принципи демократизації управління.
14. Розкрити сутність категорії „організація”.
15. У чому сутність системного підходу до організації?
16. Дайте характеристику зовнішнього середовища організації.
17. Дайте характеристику внутрішнього середовища організації.
18. Наведіть класифікацію організацій за правовим положенням.
19. Наведіть класифікацію організацій за характером власності.
20. Назвіть види і специфіку об'єднань.
21. У чому сутність і циклічність функцій управління?
22. Наведіть класифікацію функцій управління.
23. Як формується місія і мета організації?
24. Назвіть етапи планування програми організації.
25. Назвіть елементи організаційної структури.
26. Види повноважень та порядок їх делегування.
27. Вимоги до створення організаційних структур.
28. Мотиви й потреби окремих людей.
29. Теорія мотивацій А.Маслоу.
30. Комплексна теорія Портера-Лоулера.
31. Принципи й види матеріального стимулювання.
32. Розкрити сутність і види контролю.
33. Роль нормативів, стандартів, проектних рішень, планів для контролю.
34. Контроль як реалізація функцій обліку, аналізу, коригування.
35. Сутність контролінгу.
36. Сутність і класифікація методів менеджменту.
37. Види економічних методів управління.
38. Види соціально-психологічних методів управління.
39. Організаційна регламентація.
40. Дисциплінарні й розпорядчі методи.
41. Кадрова політика в менеджменті.
42. Формальні і неформальні групи.
43. Класифікація організаційних структур управління.
44. Варіанти бюрократичних структур управління.

45. Дайте характеристику лінійній структурі управління.
46. Особливості функціональної структури управління.
47. Характеристика лінійно-функціональної структури управління.
48. Специфіка адаптивних організаційних структур.
49. Принципи формування організаційних структур.
50. Сутність інформації у процесі управління.
51. Класифікація інформації.
52. Сутність комунікаційного процесу.
53. Схеми організації інформаційних комунікацій.
54. Сутність управлінських рішень.
55. Алгоритм прийняття управлінських рішень.
56. Методи прийняття рішень.

Модуль 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МАРКЕТИНГУ

57. Дайте визначення маркетингу.
58. Розкрийте сутність понять „потреба”, „попит”, „обмін”.
59. Назвіть основні концепції маркетингу.
60. У чому суть концепції соціально-етичного маркетингу?
61. У чому суть концепції маркетингу?
62. Чим відрізняються концепції удосконалення товару і удосконалення виробництва?
63. Дати характеристику процесу управління маркетингом.
64. Специфіка зовнішнього середовища маркетингу.
65. Специфіка внутрішнього середовища маркетингу.
66. Аналіз ринкових можливостей підприємства.
67. Дати характеристику інформаційній системи маркетингу.
68. Сутність і цілі маркетингових досліджень.
69. Які показники кон'юнктури ринку?
70. Значення конкуренції.
71. Назвати етапи маркетингового дослідження.
72. Сутність і принципи сегментації ринків.
73. Назвіть етапи сегментування ринку.
74. Сутність позиціювання товару на ринку.
75. Назвіть етапи життєвого циклу товару.
76. Від яких чинників залежить ціна товару (послуг)?
77. Що таке канали розповсюдження?
78. Назвіть можливі методи розповсюдження.
79. Якими показниками оцінюють діяльність системи розповсюдження?
80. Комуникаційна політика як елемент маркетингової системи управління.
81. Процес формування комунікацій розповсюдження.
82. Основні засоби впливу на споживача.
83. Сутність та цілі реклами і пропаганди.
84. Види стимулювання збути.

Модуль 3. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

85. Класифікація підприємств та правові основи їх функціонування.
86. Поняття, класифікація та чинники формування персоналу підприємства.
87. Показники, що характеризують персонал підприємства та ефективність його використання. Джерела набору та поповнення персоналу підприємства.
88. Вимоги до системи мотивації трудової діяльності на підприємстві. Політика, форми і системи оплати праці.
89. Поняття виробничих фондів підприємства, їх структура.
90. Відтворення основних виробничих фондів, показники їх вимірювання.
91. Класифікація та оцінка основних фондів підприємства.
92. Показники оцінки використання оборотних фондів. Джерела економії матеріальних ресурсів.
93. Поняття, склад і структура оборотних фондів підприємства.
94. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів.
95. Поняття собівартості продукції. Класифікація витрат на виробництво, управління витратами.
96. Калькулювання та його місце в економічних розрахунках. Методика обчислення основних статей калькуляції, особливості прогнозування собівартості нових виробів.
97. Поняття і сутність доходу і прибутку підприємства. Рентабельність виробництва.

Модуль 4. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

98. Що є предметом бухгалтерського обліку?
99. Охарактеризуйте об'єкти бухгалтерського обліку.
100. Дайте визначення активам.
101. Класифікація активів в обліку за формами функціонування.
102. Класифікація активів в обліку за характером участі в процесі обороту.
103. Що таке ліквідність активів?
104. Класифікація активів в обліку за ступенем ліквідності.
105. Що відносять до матеріальних активів?
106. Що відносять до нематеріальних активів?
107. Що відносять до фінансових активів?
108. Що таке дебіторська заборгованість? Кого називають дебіторами підприємства?
109. Які активи вважаються оборотними?
110. Які активи вважаються необоротними?
111. Що таке пасиви?
112. Що відноситься до власних джерел утворення засобів?
113. Які джерела утворення засобів є залученими?
114. Що таке кредиторська заборгованість? Кого називають кредиторами підприємства?
115. Що таке операційний цикл, та скільки він триває?
116. Охарактеризуйте стадії кругообороту господарських засобів:
- постачання;

- виробництва;
  - реалізації.
117. Дайте визначення господарському процесу та господарській операції.
118. Метод бухгалтерського обліку.
119. Охарактеризуйте елементи методу бухгалтерського обліку:
- документування;
  - інвентаризація;
  - оцінювання;
  - калькулювання;
  - рахунки;
  - подвійний запис;
  - бухгалтерський баланс;
  - бухгалтерська звітність.

ДОДАТОК А**ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БЛЕТУ**

**Завдання фахового випробування
для вступу на навчання осіб, які здобули раніше освітньо-
кваліфікаційний рівень або ступінь вищої освіти, або мають повну
загальну середню освіту та здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень
молодшого спеціаліста, ступінь вищої освіти не менше одного року та
виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план на
спеціальність 073 Менеджмент (спеціалізація «Організація
виробництва») (вступ на 2-й курс з нормативним терміном навчання)**

Варіант №

№ завдання	Зміст завдання	Варіанти відповідей	Відповідь	Оцінка у балах
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ (8 питань × 1,0 бал./пит. = 8,0 балів):				
Основи менеджменту:				
1 (1 бал)	Головна, загальна ціль організації, яка визначає причину її існування - це:	структур		
		стратегія		
		місія		
		тактика		
2 (1 бал)	Засновники якої школи менеджменту вважали, що використовуючи спостереження, виміри, логіку й аналіз, можна домогтися більш ефективного виконання роботи:	школи наукового управління		
		адміністративної школи управління		
		школи людських відносин		
		кількісна школа		
Основи маркетингу:				
3 (1 бал)	Вкажіть концепцію маркетингу:	товари – збут та стимулювання продажу – одержання прибутку завдяки зростанню обсягів продажу		
		товари – дослідження ринку – організація збуту товарів та одержання прибутку		
		потреби покупців – комплекс маркетингу – одержання прибутку шляхом задоволення потреб покупців		
		комплекс маркетингу – одержання прибутку шляхом задоволення потреб покупців – потреби покупців		
4 (1 бал)	Для виведення нових товарів на ринок, як правило, використовується цінова політика:	проникнення		
		диференціювання		
		високих цін		
		фокусування		
Економіка підприємств:				
5 (1 бал)	Визначте вид виробничих запасів, якщо він створюється для забезпечення потреби в матеріалах і сировині між двома суміжними поставками:	страховий запас		
		транспортний запас		
		поточний запас		
		підготовчий запас		
6 (1 бал)	Які з наведених нижче показників характеризують ефективність використання основних виробничих фондів:	виручка від реалізації, собівартість продукції		
		фондовіддача, фондомісткість, фондоозброєність праці		
		виробітка, трудомісткість		
		коєфіцієнт оборотності, тривалість оберту		

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКА А

№ завдання	Зміст завдання	Варіанти відповідей	Відповідь	Оцінка у балах
Бухгалтерський облік:				
7 <i>(1 бал)</i>	Елемент балансу, який відповідає критеріям, встановленим П(С)БО, називається:	розділом		
		статтею		
		рядком		
		пунктом		
8 <i>(1 бал)</i>	У пасиві балансу згруповані:	товарно-матеріальні запаси		
		джерела формування ресурсів		
		результати господарської діяльності		
		основні засоби		

РОЗПІЗНАВАННЯ ТЕРМІНІВ (4 терміни × 1,0 бал./термін = 4,0 бали):																													
№ завдання	Зміст завдання		Відповідь	Оцінка у балах																									
9 <i>(4 бали)</i>	<p>Встановіть відповідність між поняттями:</p> <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td></td> <td>A: спосіб угрupування витрат і визначення собівартості готової продукції, виконаних робіт, наданих послуг, куплених матеріальних цінностей</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>B: спосіб первинного відображення об'єктів бухгалтерського обліку за допомогою їх документального оформлення</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>C: перевірка активів і зобов'язань підприємства, в ході якої зіставляються і документально підтверджуються їх фактична наявність, стан і оцінка</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>D: спосіб реєстрації даних на рахунках бухгалтерського обліку, при якому дані про господарські операції, відображені в грошовій оцінці, записуються в однакових сумах по дебету одних і кредиту інших рахунків</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>E: інвентаризація</td> </tr> </table> <p>1) інвентаризація 2) документація 3) калькуляція 4) подвійний запис</p>		A: спосіб угрupування витрат і визначення собівартості готової продукції, виконаних робіт, наданих послуг, куплених матеріальних цінностей	1	B: спосіб первинного відображення об'єктів бухгалтерського обліку за допомогою їх документального оформлення	2	C: перевірка активів і зобов'язань підприємства, в ході якої зіставляються і документально підтверджуються їх фактична наявність, стан і оцінка	3	D: спосіб реєстрації даних на рахунках бухгалтерського обліку, при якому дані про господарські операції, відображені в грошовій оцінці, записуються в однакових сумах по дебету одних і кредиту інших рахунків	4	E: інвентаризація	<p style="margin-bottom: 10px;">А Б В Г</p> <table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	1				2				3				4				
	A: спосіб угрupування витрат і визначення собівартості готової продукції, виконаних робіт, наданих послуг, куплених матеріальних цінностей																												
1	B: спосіб первинного відображення об'єктів бухгалтерського обліку за допомогою їх документального оформлення																												
2	C: перевірка активів і зобов'язань підприємства, в ході якої зіставляються і документально підтверджуються їх фактична наявність, стан і оцінка																												
3	D: спосіб реєстрації даних на рахунках бухгалтерського обліку, при якому дані про господарські операції, відображені в грошовій оцінці, записуються в однакових сумах по дебету одних і кредиту інших рахунків																												
4	E: інвентаризація																												
1																													
2																													
3																													
4																													

Сума балів у дробовому вигляді _____

- Для завдань № 1-8 у графі «Відповідь» проти кожного варіанту треба помітити «так» або «ні». Усі рядки у графі «Відповідь» повинні бути заповнені. За кожне виправлення знімається 0,2 бали.
- Для завдання № 9 необхідно встановити відповідність між поняттями та визначеннями. У графі «Відповідь» заповнюється прямокутник, ставиться позначка навпроти правильного варіанта відповіді. Результат залежить від кількості вірних відповідей. В завданні № 9 за кожне виправлення знімається 0,1 бали.